

Grecie centrurile cele mari comerciale a le Joniei, Corintului, Atenei, nu erau în același timp totu atât de mari focare ale sciinței, literelor și artilor? Prosperitatea comercială a Veneției, Genovei și Florenției nău datu Italiei în Evul Međiu aureola literilor patronată de Medicisi? Francia literară de sub Luis XIV cui altora datoră splendoarea templelor săle, dacă nu Geniul economicu a lui Suli și Colbert? Astădi Anglia, Franța și Germania sunt popoarele cele mai comerciare, cele mai industrioase și în același timp cele mai luminate.¹⁾ — Atât e de adevărat că buna stare materială a unui popor e strâns legată cu bană starea sea morală și intelectuală. — Una aduce pe cea-l-altă și ambele împreună formeză ceace numim Civilizație.

O națiune care stinge făclile Comerçului și Industriei nu e departe de ora în care va sufla în lumina propriei săle vieții. — Roma antică plăti scumpă prejudiciile săle asupra Comerçului și Spania modernă plângă încă nebuniile săle. — Ferice de națiunea ce citește cu ochii adincă și sufletului lectiunile cele mari ale Istoriei. — Bine cuvântată fie memoria guvernului întelegerintă, care susține cu atâtă căldură ideea scorlelor de Comerç, altarele Comerçului Română; speranțele săle. — „Ceace atrage Comerçului cea ce le ficsază în ultima analisă, este inteligența și munca omului.²⁾ Da! inteligența eșită din scoalele noastre profesionale, unită cu munca exemplară a Românilor, va fini prin a fissa bogățiile Comerçului în văile fecunde ale României.

Să ne silimă a face din oameni cetățeni buni, atât pe cățu Instrucțiunea propriu disă pote ceva; din mai multe puncte de vedere ne trebuie invățământul literarū Dar ne trebuie și cetățenii utili, care să aibă cunoștințile recunoscute indispensabile pentru a lua parte, fie care dupe pozițunea aptitudinea sea, sea și la lucrările Industriei, sea și la cele ale administrației publice, sea și la exercițiul profesiunilor liberale astă-felu dupe cum trebuie să fie în o societate ce se dedă la activitatea Industrială.³⁾ — Să nu

1). H. Richelet. — *Du Commerce*.

2). H. Scherer. — *Hist du Commerce*.

3). M. Cheovalier. — *Pours d'Econ Politique*.